

B.A. 4th Semester (Programme) Examination, 2022

Subject: Sanskrit

Course Code: APSNS405 SEC-2

Course Id: 40910

Course Title: Spoken Sanskrit & Writing skill in Sanskrit

Full Marks: 40

Time: 2 hours

1. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः । 10 x 1=10

A. अधः प्रदत्तेषु पञ्चानां परिनिष्ठितानि रूपाणि लिखित्वा तैः वाक्यानि रचनीयानि।

- क) दृश्+तव्य ख) गम्+शतृ ग) स्ना+क्त्वा
घ) प्र-नम्+ल्यप् ड) भुज्+तुमुन् च) गम्+क्त
छ) कृ+ण्यत्

B. अधः प्रदत्तेषु पञ्चानां परिनिष्ठितानि रूपाणि लिखित्वा तैः वाक्यानि रचनीयानि।

- क) दा+क्तवतु ख) जि+तुमुन् ग) शी+शानच्
घ) पठ्+क्त्वा ड) आ-गम्+ल्यप् च) हस्+अनीय
छ) विद्+क्त

C. पञ्चभिः अव्ययैः वाक्यानि लेख्यानि ।

- क) अकस्मात् ख) अत्र ग) इति
घ) एकदा ड) खलु च) तदा
छ) निकषा ज) विना

2. अधोलिखितेषु चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । 5x4=20

A. अधोलिखितेषु पञ्चानाम् अव्ययानां योगेन वाक्यविरचनं कार्यम्।

- क) अतः ख) अद्य ग) किल
घ) सकृत् ड) सपदि च) साकम्
छ) शनैः ज) प्रातः

B. निम्नलिखितेषु पञ्चानां शुद्धिः करणीया।

- क) महाराजा अश्वेन सञ्चरति।

ख) नाहं यशं लिप्सामि।

ग) नक्ते जाग्रन्ति चौराः।

घ) नृत्यमानां गायकीं पश्य।

ङ) मित्रो मे समुपस्थितः।

च) मे नास्ति व्याघ्रस्य भयम्।

छ) विजयतु महाराजा शुद्रकः।

ज) मे नास्ति अर्थस्य प्रयोजनम्।

C. निम्नलिखितेषु पञ्च रिक्तस्थानानि पूरणीयानि।

क) नरशब्दस्य द्वितीयायाः बहुवचने भवति।

ख) लताशब्दस्य तृतीयायाः बहुवचने भवति।

ग) मुनिशब्दस्य षष्ठ्याः बहुवचने भवति।

घ) फलशब्दस्य प्रथमायाः द्विवचने भवति।

ङ) नदीशब्दस्य द्वितीयायाः एकवचने भवति।

च) साधुशब्दस्य प्रथमायाः बहुवचने भवति।

छ) आत्मन्-शब्दस्य षष्ठ्याः एकवचने भवति।

ज) अस्मद्-शब्दस्य द्वितीयायाः बहुवचने भवति।

D. निम्नलिखितेषु पञ्च रिक्तस्थानानि पूरणीयानि।

क) भू-धातोः लटि मध्यमपुरुषैकवचने भवति।

ख) पठ्-धातोः लङि प्रथमपुरुषैकवचने भवति।

ग) गम्-धातोः लोटि मध्यमपुरुषैकवचने भवति।

घ) शास्-धातोः लटि प्रथमपुरुषस्य बहुवचने भवति।

ङ) दा-धातोः लङि उत्तमपुरुषस्य द्विवचने भवति।

च) सेव्-धातोः लृटि प्रथमपुरुषैकवचने भवति।

- छ) शी-धातोः लटि मध्यमपुरुषस्य एकवचने भवति।
ज) स्था-धातोः लोटि उत्तमपुरुषस्य बहुवचने भवति।

E. निम्नलिखितेषु पञ्च रिक्तस्थानानि पूरणीयानि।

- क) प्रातिपदिकार्थे विभक्तिः भवति।
ख) क्रियाविशेषणे विभक्तिः भवति।
ग) व्याप्त्यर्थे विभक्तिः भवति।
घ) सहाय्यार्थे विभक्तिः भवति।
ङ) उपलक्षणार्थे विभक्तिः भवति।
च) नमः शब्दयोगे विभक्तिः भवति।
छ) अवच्छेदार्थे विभक्तिः भवति।
ज) इति अव्यययोगे विभक्तिः भवति।

F. निम्नलिखितेषु पञ्चानां वाक्यानां वाच्यपरिवर्तनं विधेयम्।

- क) बालकः चन्द्रं पश्यति।
ख) गोपः गां दुग्धं दोग्धि।
ग) गुरुः शिष्यं धर्मं बोधयति।
घ) सः ग्रामं गतः।
ङ) रामः विद्यालयं गतवान्।
च) बालकः तिष्ठति।
छ) बालिका गीतवती।
ज) स स्थास्यति।

G. निम्नलिखितेषु पञ्च रिक्तस्थानानि पूरणीयानि।

- क) बालकः (पुस्तक) पठति।
ख) पाचकः तण्डुलान् उदनं (पच्+लट्)।

- ग) बालकः (स्वभाव) सरलः।
घ) बालकः (कर्ण) वधिरः।
ङ) नृपः (सिंहासन) अध्यास्ते।
च) (मातृ) निलीयते कृष्णः।
छ) गुरुः (शिष्य) चपेटां ददाति।

3. निम्नलिखितेषु पञ्चानां वाक्यानां संस्कृतेन देवनागर्या च अनुवादः करणीयः।

2x5=10

- क) मानुष निजेर भाग्य निर्माता ।
ख) ছাত্ররাই আমাদের দেশের ভাবী নাগরিক ।
ग) सतता मानवेर श्रेष्ठ गुणवलीर अन्यतम।
घ) জ্ঞানই শক্তি। অজ্ঞতা দোষের মূল।
ङ) प्राचीन ऀतिह्येर देश ऀइ भारतवर्ष।
च) पृथिवीर भाषासमूहेर मध्ये संस्कृतभाषा प्राचीनतमा।
छ) ऀइ भाषा भारतीय सभ्यतार धारक ऀ बाहक।
ज) नियमानुवर्तिता छাত্রजीवनेर प्राणस्वरूप।